

Natuur, duurzaamheid en educatie in Tilburg verenigd in NDE

Vanaf 2023 fungeert Natuurmuseum Brabant als Natuur- en Duurzaamheidseducatie- (NDE) loket voor Tilburg en de omliggende regio. Het NDE-loket heeft een verbindende rol tussen het onderwijs en de aanbieders van binnen- en buitenschoolse programma's op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Het loket kent zowel een fysieke als een digitale vorm.

Deze nieuwsbrief is een (voorlopige) combinatie van de nieuwsbrief van T-Primair en Natuurmuseum Brabant. De definitieve vormgeving van het loket en de nieuwsbrief volgt in de loop van 2023, maar er is zoveel nieuws dat we je niet willen onthouden dat we ervoor gekozen hebben om deze brief alvast te sturen.

**ARNHEM, ROTTERDAM, ROERMOND, TILBURG EN ZAA NSTAD VERKOZEN TOT
AMBASSADEURSGEMEENTEN**

Meer schoolpleinen waar écht gespeeld én met plezier geleerd wordt. Met groene speelheuvelds, klimbomen en zingende vogels. Om veel meer kinderen op zulke natuurrijke schoolpleinen te laten spelen en leren maakten Jantje Beton en IVN Natuureducatie vandaag de selectie van vijf gemeentes bekend die het goede voorbeeld kunnen geven aan de rest van Nederland.

Dat zijn: Arnhem, Rotterdam, Roermond, Tilburg en Zaanstad. Alle vijf gemeenten mogen zich vanaf vandaag ambassadeursgemeente 'Speelse en natuurrijke schoolpleinen' noemen.

De ambassadeursgemeenten gaan hun aanpak delen

Omdat deze gemeenten het goede voorbeeld kunnen laten zien, ieder met z'n specifieke expertise, zijn zij door Jantje Beton en IVN Natuureducatie uit de 25 inzendingen verkozen tot ambassadeursgemeenten. Ambassadeur zijn betekent dat de gemeente haar aanpak breder gaat delen en zich inzet om andere gemeenten te inspireren om ook met de schoolpleinen aan de slag te gaan. De vijf gemeenten ontvangen elk een bijdrage van 50.000 euro van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om één of meerdere schoolpleinen in hun gemeente speelser en natuurrijker in te richten.

Al de geselecteerde gemeentes zijn zeer bereid om hun expertise en de opgedane kennis bij (en door) de scholen breder te delen zodat er in heel Nederland vanaf nu alleen nog maar prettige, speelse en natuurrijke schoolpleinen komen: "Zo kan er in de pauze, tijdens de lestijd én na schooltijd meer gespeeld en bewogen worden in een natuurrijke omgeving. Dat is niet alleen leuk, maar ook belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van kinderen." aldus projectleider Marlies Bouman van Jantje Beton. "Bovendien heeft natuur op het schoolplein een positieve impact op de kwaliteit van het onderwijs, de klimaatbestendigheid van de omgeving en biodiversiteit." vult projectleider Ian Mostert (IVN Natuureducatie) aan.

Vijf gemeentes, vijf expertises

Lees in onze [toelichting](#) waarom de keuze op Arnhem, Rotterdam, Roermond, Tilburg en Zaanstad is gevallen.

Heeft jouw school nog geen groen schoolplein, neem dan contact op met Tineke Vermeer: t.vermeer@natuurmuseumbrabant.nl

Win een Buitenleslokaal!

Een schoolplein vol groen. Daar worden kinderen blij van. Ze vinden het schoolplein na vergroening stukken leuker en hun spel is veel gevarieerder. Maar waarom zou je zo'n groen

plein alleen in de pauze gebruiken? Met een buitenleslokaal verplaats je de les naar buiten. En goed nieuws! Je kunt er deze lente eentje winnen!!

De wedstrijd 'Win een Buitenleslokaal' is een initiatief van **Schoolpleinen van de Toekomst** en wordt mede-mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Brabant.

Wat kan jij winnen

- Een prachtige duurzame en overdekte buitenlesplek inclusief ontwerp en aanleg (oppervlakte 50m²)
- Een training van een dagdeel waarin we alle leerkrachten van de school uitleggen hoe ze de nieuwe buitenruimte optimaal kunnen gebruiken.
- Een leskist met zoekkaarten en lesbrieven zodat het team direct aan de slag kan.

Wie mogen er meedoen?

Alle scholen in de provincie Noord-Brabant. We vinden het wel belangrijk dat jouw leerkrachten het belang van buitenles zien en echt met het lokaal aan de slag gaan.

Hoe doe je mee?

- Laat jouw leerkrachten en/of leerlingen vertellen waarom jouw school een buitenleslokaal nodig heeft. De motivatie mag creatief. Denk aan een podcast, vlog, een tekening of kunstwerk.
- Stuur twee foto's van je huidige plein.
- Mail je motivatie en de foto's uiterlijk 13 maart naar info@schoolpleinvandetoekomst.nl o.v.v.: 'Ja ik wil een Buitenleslokaal'

Prijsuitreiking op Nationale Buitenlesdag

Op 4 april is het Nationale Buitenlesdag. Dan gaan we het lokaal officieel weggeven. De winnaar per wordt uiterlijk 20 maart 2023 geïnformeerd.

De aanleg vindt n de loop van 2023 plaats. Het is de bedoeling dat de winnende school de ervaringen met het Buitenleslokaal deelt met andere scholen. Bijvoorbeeld door het lokaal open te stellen voor een inspiratiesessie. Wij zijn natuurlijk ook nieuwsgierig hoe het lokaal bevalt. Daarom komen we een half jaar na aanleg langs voor een update.

Nog even de voorwaarden op een rij

- Alleen basisscholen in provincie Noord-Brabant mogen meedoen.
- De school heeft ruimte voor een buitenlesplek (50 m²) en deze kan in 2023 gerealiseerd worden.
- De school is bereid om met het hele team een training van een dagdeel te volgen en structureel met buitenles aan de slag te gaan.
- De winnende school geeft een half jaar na de aanleg een update over de buitenlesplek. Hoe bevalt het? Wat voor effecten zien ze? Waar moet je op letten als je ook een buitenlesplek wilt.
- De school is bereid om de buitenlesplek open te stellen ter inspiratie voor andere basisscholen.
- Over de uitslag van deze wedstrijd wordt niet gecorrespondeerd.
- Inzenders doen afstand van de rechten op het beeldmateriaal.
- De school draagt de verantwoordelijkheid om goedkeuring van de leerkrachten en kinderen te hebben als deze duidelijk herkenbaar in beeld zijn.

Natuurouder?

De natuur in met leraar en kinderen

Wordt u onze natuur(groot)ouder? **Aanmelden kan tot 5 maart!**

Samen met de leraar en kinderen natuur beleven daar waar het hoort: In de natuur!

Op 21 maart 2023 starten we weer met deze korte, gratis cursus voor natuur(groot)ouder waarin je de praktijk van natuuronderwijs ervaart en meer inzicht verwerft om kinderen, onder supervisie van de leraar, te begeleiden in de natuur.

Een toekomstige natuur(groot)ouder moet binding hebben met een basisschool in de gemeente Tilburg.

Het is belangrijk en leuk dat kinderen niet alleen in de klas, maar juist ook buiten kennis kunnen maken met natuur en milieu. Verwondering staat centraal.

Natuurouders zijn (groot)ouders of andere vrijwilligers die het zinvol vinden en er plezier in hebben om samen met kinderen op onderzoek te gaan in de natuur.

Natuurouders helpen de leraren bij de organisatie en uitvoering van praktische natuur- en milieulessen. De leraar blijft verantwoordelijk voor de les.

De natuur(groot)oudercursus bestaat uit 7 lessen met theorie en praktijk. Een kleine greep uit wat er wordt geleerd:

- ervaring opdoen met werkvormen en veldwerk;
- basiskennis van natuur en milieu opdoen of uitbreiden;
- inzicht krijgen welk lesmateriaal beschikbaar is;
- meer inzicht krijgen in de omgang met kinderen en hoe kinderen leren.

De cursus bestaat uit 3 theorieavonden die plaatsvinden op dinsdagavonden van 19.45 – 21.45 uur, in de IVN ruimte in het Spoorpark.

Daarnaast is er een praktijkgedeelte wat plaatsvindt op verschillende plaatsen in de natuur op zaterdagochtend vanaf 9.00 uur tot circa 12.00 uur.

<u>Cursusavond</u>	<u>Praktijk</u>	<u>Onderwerp</u>
Dinsdag 21 maart	Zaterdag 25 maart	Paddenstoelen
Dinsdag 4 april	Zaterdag 15 april	Bloemen
Dinsdag 18 april	Zaterdag 22 april	Beestjes
	Zaterdag 13 mei	Praktijk deelnemers

Op de laatste zaterdagochtend voeren de cursisten alleen of met een groepje een veldopdracht uit om het certificaat te behalen. Daarvoor kunnen zij het geleerde en het cursusboek benutten.

Cursisten ontvangen bij aanvang van de cursus een tasje met veldwerkmaterialen zoals loeppotje, spiegeltje, zoekkaarten, etc.

Als je geïnteresseerd bent, kun je je aanmelden via onderstaand mailadres:

lajwinkelmolen@hotmail.com

Kijk ook op de website van IVN Tilburg: www.ivntilburg.nl ,of op de landelijke IVN-site www.ivn.nl onder Kind en Natuur - natuurouder

\

Stand van zaken voedselbosjes

Op dit moment zijn er een aantal scholen die aan de slag willen met een voedselbosje op hun groene schoolplein. Er is echter nog ruimte voor een paar scholen om ook hiermee aan de slag te gaan!

Een Voedselbosje voor de BSO/ school/kind centrum

Hoe groeit soep? Hoe kweek je lekkere thee? En hoe smaken je zelf gekweekte appels, peren en bessen? Met een Voedselbosje op je plein of in je tuin leer je planten, oogsten en koken. Pluk samen met de kinderen bladeren, vruchten en bloemen, duik de keuken in en maak gezonde gerechten. Met een Voedselbosje leren kinderen spelenderwijs over de herkomst van hun eten. Leuk, lekker en voedzaam.

Door kinderen te betrekken bij de voedselproductie zijn zij sneller geneigd te proeven en groente te leren eten. Een Voedselbosje is heel behapbaar: je hebt aan 30 m2 genoeg en het vraagt weinig onderhoud. Bovendien vergroen je de omgeving en wordt de oogst elk jaar groter!

Waarom een Voedselbosje?

Een Voedselbosje:

- draagt bij aan een groene en gevarieerde speelplek.
- Is een praktische invulling voor de thema's Gezondheid en Duurzaamheid.
- is echt van de kinderen. Kinderen zijn actief betrokken bij aanleg, onderhoud, oogsten en monitoring.
- helpt bij het creëren van een gezonde leefstijl.
- levert oogst waarmee de kinderen eten kunnen bereiden.
- stimuleert betrokkenheid bij de natuurlijke omgeving.
- geeft elk jaar meer oogst.
- is eenvoudig in aanleg en onderhoud en makkelijker dan een moestuin
- biedt mogelijkheden voor alle leeftijdsgroepen, van peuter tot puber
- draagt bij aan de biodiversiteit, is goed voor vogels en insecten.
- is geschikt voor ieder plein en iedere tuin, groot of klein.
- legt de verbinding met een vernieuwende en duurzame ontwikkeling in de landbouw.

Heb je interesse? Neem even contact op met Tineke Vermeer,

t.vermeer@natuurmuseumbrabant.nl of 06-82341350

Afsluiting NME cursus

Op dinsdag 17 januari 2023 is, in de koffiekamer van bs. de Borne, de NME cursus van 2022-2023 afgesloten. De nieuwe NME coördinatoren hadden ervoor gekozen een pitch te houden over het NME plan dat zij voor hun locatie hadden geschreven. Geweldig om te horen hoe elke school, kinderdagverblijf en kinderboerderij op een eigen manier vorm geeft aan natuur, milieu en duurzaamheidseducatie.

Ook kregen we uitleg over het

voedselbosje dat op het schoolplein van de Borne onlangs is aangeplant door de kinderen, samen met IVN. De Borne is de eerste school die een voedselbosje heeft op hun groene schoolplein. Hierbij hoort een lespakket, zodat kinderen zich veel meer bewust worden van de groeiwijze van hun voedsel. Na afloop van de pitches kregen alle 13 nieuwe NME coördinatoren hun certificaat van de cursus uit handen van Rob Vereijken, hun docent.

Lammetjesochtend

Zondag 26 maart 10-12 uur

Het is lente dus ze dartelen weer door de wei hoor! Vind jij ze ook zo grappig en lief die lammetjes? Kom dan naar de Lammetjesochtend van Natureluurs. Je leert namelijk op deze ochtend van alles over het schaap en de kleine lammetjes. Er is ook knuffeltijd ingepland dus spring in het hooi en laat de lammetjes je besnuffelen.

Kom en maak kennis met deze wollige dieren in de natuur!

Deelnemen kan door aanmelding vóór vrijdag 24 maart via de mail: natureluurs@ivnoisterwijk.nl Vermeld in de mail duidelijk je naam en leeftijd. Na aanmelding krijg je meer details over deze activiteit.

Natureluurs is de werkgroep van IVN Oisterwijk en omgeving die haar activiteiten richt op de jeugd. Enkele keren per jaar (in 2023 7 x) organiseren we een activiteit die geschikt is voor kinderen van 6-12 jaar. Op zondagochtend van 10-12 uur zorgen wij voor een leuk programma passend in het jaargetijde.

Ben je jeugdlid van IVN Oisterwijk dan mag je gratis deelnemen. Ben je nog geen lid? Geen probleem! We vragen je dan om een bijdrage van €3,00 per keer. Natuurlijk mag je gerust een keer een vriendje of vriendinnetje meenemen. Iedereen is welkom.

Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	August.
10 Warme truiendag 	10 / 11 NL Doet 	4 Nationale Buitenlesdag 	1/14 Week van ons water week van ons water	10/11 Sloopjesdagen 	3 Int. plastic tas vrije dag 	20/24 Wereld water week
11/12 Mollentelling 	15 Nationale Boomfeestdag BOOMFEESTDAG	15/16 Nationale Bijentelling 	6/14 Nationale Vogelweek 	12/18 Nationale Tuinweek 	?? Tuinvlindertelling 	25/27 Nacht van de vleermuis
12 Landelijke kikkerdritelling 	18 Landelijke opschoondag 	22 Nationale Zaaidag Nationale zaaidag	17 Dag van de bedreigde diersoorten 	14 Nationale buitenspeeldag 	28 Dag van de natuurbescherming 	
	21 Start NK Tegelwippen 	28/30 Zaklamp Safari amfibieën 	20 Wereld bijendag 	?? Landelijke Libellentelling 		
	25 Earth Hour EARTH HOUR 		22/26 Week van de schooltuin 			
	25 Landelijke compostdag 		22/28 Week zonder afval WEEK ZONDER AFVAL			